

1. Tutkimuksen nimi, luonne ja kesto

Tutkimuksen nimi: Graphic Justice -hanke

Kertatutkimus

Seurantatutkimus

Tutkimuksen kestoaika: Hankeaika 1.1.2022-31.8.2024.

2. Rekisterinpitäjä

Tutkimus tehdään työsuhteessa Tampereen yliopistona toimivaan Tampereen korkeakoulusäätiöön, jolloin rekisterinpitäjä on Tampereen korkeakoulusäätiö.

Tampereen korkeakoulusäätiö sr

33014 Tampereen yliopisto

Kalevantie 4, 33100 Tampere

Y-tunnus 2844561-8

3. Yhteyshenkilö tutkimusrekisteriä koskevissa asioissa

Eliisa Pitkäsalo, eliisa.pitkasalo@tuni.fi, +358503181238

Monikielinen viestintä ja käännöstiede, Informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunta, Keskustakampus, 33014 Tampereen yliopisto

4. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

dpo@tuni.fi

5. Tutkimuksen vastuullinen johtaja tai siitä vastaava ryhmä

Eliisa Pitkäsalo, eliisa.pitkasalo@tuni.fi, +358503181238

Monikielinen viestintä ja käännöstiede, Informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunta, Keskustakampus, 33014 Tampereen yliopisto

6. Tutkimuksen suorittajat

Laura Kalliomaa-Puha, Eliisa Pitkäsalo, Anne Ketola, Vaula Haavisto, Kirsi Günther ja Jan Pitkäsalo eli Sarjis-tutkimusryhmä

7. Tutkimusrekisterin tietosisältö

Nimitieto. Tutkimukseen osallistuva henkilö voi itse kertoa tutkimustilanteessa muita tietoja itsestään ja tutkimustilanteen ääninauhituksen myötä esille voi tulla seuraavia henkilötietoja: asuinpaikkakunta, ääni, perhesuhteet, sukupuoli, terveystiedot (toimintakyky/sairaus).

8. Henkilötietojen tietolähteet

Henkilötietoja saadaan suoraan tutkittavilta itseltään ja havainnoimalla asiakkaan ja työntekijän vuorovaikutustilannetta (ääninauha). Aineistoa kerätään pääasiassa kohderyhmien haastatteluilla ja ryhmähaastatteluilla (ääninauha) sekä etnografisesti palveluiden toimintaa havainnoimalla (esimerkiksi kenttämuistiinpanoja ja ääninauha).

9. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus on tieteellinen tutkimus. Tutkimus toteutetaan Tampereen yliopiston Sarjis-tutkimusryhmässä. Tutkimuksen tarkoitus on selvittää, voiko sarjakuvamuoto tehdä vaikeaselkoisesta asiakirjasta helpommin ymmärrettävän ja helpottaa asiakirjan yksityiskohtien muistamista. Tietoa kerätään siitä, miltä sarjakuva-asiakirjan käyttäminen tuntuu ja onko kuvissa jotain, mikä on hankala ymmärtää tai minkä voi ymmärtää väärin. Tutkimusryhmä etsii keinoja kehittää oikeudellisia asiakirjoja saavutettavampaan suuntaan. Aineistoja ei tallenneta henkilöiden nimillä. Yksittäisiä henkilöitä ei voida tunnistaa tutkimuksen tuloksista.

10. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste: *EU:n yleinen tietosuojalaki, artikla 6 kohta 1 sekä tietosuojalaki 4 §:*

Tutkittavan suostumus

Miten suostumuksen voi peruuttaa:

Rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen

Säädökset:

Yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö

tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi

tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi

Rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen

Mikä oikeutettu etu on kyseessä:

Muu, mikä:

11. Arkaluonteiset henkilötiedot (erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvat tiedot ja rikostiedot)

- Tutkimuksessa ei käsitellä arkaluonteisia henkilötietoja
- Tutkimuksessa käsitellään seuraavia arkaluonteisia henkilötietoja:
  - Rotu tai etninen alkuperä
  - Poliittiset mielipiteet
  - Uskonnollinen tai filosofinen vakaumus
  - Ammattiliiton jäsenyys
  - Geneettiset tiedot
  - Biometrinen tietojen käsittely henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten
  - Terveystiedot
  - Luonnollisen henkilön seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen

Arkaluonteisia henkilötietoja ei kysytä tutkittavilta. Mikäli arkaluonteisia henkilötietoja tulee esille (henkilöiden itse spontaanisti kertomina), ne poistetaan raportointivaiheessa aineistosta.

Tutkimuksessa käsitellään rikostuomiota tai rikkomuksia koskevia tietoja:

- Ei
- Kyllä

Arkaluonteisten henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

EU:n yleinen tietosuoja-asetus, artiklat 9 (erityiset henkilötietoryhmät) ja 10 (rikostuomioihin ja rikkomuksiin liittyvät tiedot) sekä tietosuojalaki 6 ja 7 §:t

- Rekisteröidyn suostumus
- Käsittely koskee henkilötietoja, jotka rekisteröity on nimenomaisesti saattanut julkisiksi;
- Yleistä etua koskeva tieteellinen tai historiallinen tutkimus, tilastointi tai julkisen vallan käyttö
- Käsittely on tarpeen yleisen edun mukaisia arkistointi- ja tieteellistä tutkimustarkoituksia varten

12. Jos kyseessä on yhteistyöhanke: Yhteistyöhankkeena tehtävän tutkimuksen osapuolet ja vastuunjako

Hanke toteutetaan yhteistyössä Tampereen yliopiston ja Tampereen kaupungin ikäihmisen palveluiden ja asiakasohjauksen kanssa. Tieteellisen tutkimuksen kokonaisvastuu on Tampereen yliopistolla (**Sarjis**-tutkimusryhmällä), **Graphic Justice -hankkeella**. Aineistoon tallennetaan ääntä ja

nimitietoja. Nimitiedot poistetaan kuten tiedot; asuinpaikkakunta, ääni, perhesuhteet, sukupuoli, terveystiedot (toimintakyky/sairaus).

Tutkimusaineiston omistus-, käyttö- ja hallintaoikeudet kuuluvat hankkeessa työskenteleville työntekijöille ja **Sarjis**-tutkimusryhmälle. Tampereen kaupungin ikäihmisen palveluiden asiakasohjaus vastaa tutkimukseen liittyvästä käytännön asiakas- ja kohtaamistyöstä mutta ei kerää toiminnassaan henkilörekisteriä eikä minkäänlaisia tunnustetietoja. Tampereen yliopistolle ja Tampereen kaupungin ikäihmisten palveluille ei synny myöskään yhteistä henkilörekisteriä.

Kaikki tähän tutkimukseen liittyvät pyynnöt (mukaan lukien tietosuojasetuksen III luvussa tarkoitettujen rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä koskevat pyynnöt) toimitetaan alla olevalle yhteyshenkilölle: Eliisa Pitkäsalo, yhteystiedot ks. kohta 3.

13. Henkilötietojen siirto tai luovuttaminen tutkimusryhmän ulkopuolelle

Henkilötietoja siirretään tai luovutetaan säännönmukaisesti tutkimusryhmän ulkopuolelle.

Äänitiedostoja luovutetaan litteroitaviksi litterointipalvelulle, jolla on sopimus yliopiston kanssa.

Tutkimuksen päätyttyä tutkimusaineistoa voidaan siirtää arkistoitavaksi Tietoarkistoon, joka toimii henkilötietojen käsittelijänä. Tietoarkisto arvioi aineiston arkistoitavuuden, tutkijan tekemän anonymisoinnin ja tekee tarvittaessa lisää poistoja ja muokkaa aineiston pitkäaikaissäilytykseen ja jatkokäyttöön soveltuvaksi. Asiasta päätetään hankkeen aikana.

14. Henkilötietojen siirto tai luovuttaminen EU:n/ETA-alueen ulkopuolelle

Siirretäänkö rekisterin tietoja kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle EU:n tai ETA-alueen ulkopuolelle:

Ei

Kyllä, mihin: /Kuvaus käytettävistä suojaustoimista:

15. Automatisoitu päätöksenteko

Automaattisia päätöksiä ei tehdä.

16. Rekisterin suojauksen periaatteet

Manuaalisen aineiston (esim. paperiaineisto) suojaaminen:

Lukitussa tilassa

Lukitussa kaapissa

Muuten, miten:

Digitaalisen aineiston suojaaminen (esim. tietojärjestelmät ja laitteet):

- käyttäjätunnus
- salasana
- kaksivaiheinen käyttäjän tunnistus (MFA)
- pääsynhallinta verkko-osoitteiden avulla (IP-osoitteet)
- käytön rekisteröinti (lokitietojen kerääminen)
- kulunvalvonta
- muu, mikä:

Suorien tunnistetietojen käsittely:

- Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa
- Aineisto on pseudonymisoitu
- Aineisto analysoidaan suoran tunnistetiedoin, koska (peruste suorien tunnistetietojen säilyttämiselle)

Tietojen suojaus tietojen siirroissa:

- tiedonsiirron salaus (kuvaile miten): Siirrot tehdään tutkijoiden luotetuissa yksityisissä verkoissa ja/tai Tampereen yliopiston VPN-salauksen avulla. Litterointipalvelulle tiedot siirretään suojatun sähköisen portaalin kautta.
- tiedoston salaus (kuvaile miten)
- muu, mikä

Henkilötietojen käsittelyaika: Aineisto ja suostumuslomakkeet säilytetään Tampereen yliopiston palvelimella Sarjis-ryhmän myöhempää tutkimuskäyttöä varten 7 vuoden ajan hankkeen päättymisen jälkeen. Aineiston perusteella kirjoitetaan esimerkiksi tieteellisiä artikkeleita, kirjoja tai niiden lukuja ja väitöskirjoja.

17. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

- Tutkimusrekisteri hävitetään (suostumuslomakkeet)
- Tutkimusrekisteri arkistoidaan anonymisoituna ilman tunnistetietoja
- Tutkimusrekisteri arkistoidaan tunnistetiedoin

18. Rekisteröidyn oikeudet ja niiden mahdollinen rajoittaminen

Rekisteröidyllä on, ellei tietosuojalainsäädännöstä muuta johdu:

- Tietojen tarkastusoikeus (oikeus saada pääsy henkilötietoihin)
  - o Rekisteröidyllä on oikeus tietää, käsitelläänkö hänen henkilötietojaan vai ei ja mitä henkilötietoja hänestä on tallennettu.
- Oikeus tietojen oikaisemiseen
  - o Rekisteröidyllä on oikeus vaatia, että häntä koskevat virheelliset, epätarkat tai puutteelliset henkilötiedot oikaistaan tai täydennetään ilman aiheetonta viivytystä. Lisäksi henkilöllä on oikeus vaatia, että tarpeettomat henkilötiedot poistetaan.
- Oikeus tietojen poistamiseen
  - o Rekisteröidyllä on poikkeustapauksissa oikeus saada henkilötietonsa kokonaan poistettua rekisterinpitäjän rekistereistä (oikeus tulla unohdetuksi).
- Oikeus käsittelyn rajoittamiseen
  - o Rekisteröidyllä on tietyissä tilanteissa oikeus pyytää henkilötietojensa käsittelyn rajoittamista siksi aikaa, kunnes hänen tietonsa on asianmukaisesti tarkistettu ja korjattu tai täydennetty.
- Vastustamisoikeus
  - o Henkilöllä on tietyissä tilanteissa oikeus henkilökohtaiseen, erityiseen tilanteeseensa perustuen milloin tahansa vastustaa henkilötietojensa käsittelyä.
- Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen
  - o Rekisteröidyllä on tietyissä tilanteissa oikeus saada häntä koskevat henkilötiedot, jotka hän on toimittanut rekisterinpitäjälle, jäsennellyssä, yleisesti käytetyssä ja koneellisesti luettavassa muodossa ja oikeus siirtää tiedot toiselle rekisterinpitäjälle.
- Oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle
  - o Rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus erityisesti vakinaisen asuin- tai työpaikkansa sijainnin mukaiselle valvontaviranomaiselle, jos hän katsoo, että henkilötietojen käsittelyssä rikotaan EU:n yleistä tietosuojaa-asetusta (EU) 2016/679. Rekisteröidyllä on lisäksi oikeus käyttää hallinnollisia muutoksenhakekeinoja sekä muita oikeussuojakeinoja.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00520 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700

Faksi: 029 56 66735

Sähköposti: tietosuoja@om.fi

Rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä koskevissa pyynnöissä noudatetaan rekisterinpitäjän tietopyyntöprosessia.